

DƯƠNG - TRƯ - LA

Cái lu chín vú

89
CÁNH HỒNG

DƯƠNG - TRỮ - LA

—oOo—

CÁI LU CHÍN VÚ

LOẠI SÁCH HỒNG

Nhà xuất-bản **SÓNG MỚI**
30B, Phạm ngũ Lão — SÀI-GÒN

CÁI LU CHÍN VÚ

truyện của Dương-trữ-La

BÉ Mai bữa nay viết tập được tám điềm. Hạng nhứt. Bé mừng lắm. Trống vừa điềm tan học là bé ôm cặp chạy u ra cổng, đề về khoe với mẹ. Nhưng hôm nay không có mẹ mà là chị bếp đi đón bé.

Mai buồn hiu hỏi :

— Mẹ bé đâu ?

Chị bếp dặt tay bé, đáp :

— Mẹ đi về nội, chiều ra.

Bé Mai mất vui vì không được khoe điềm tốt với mẹ. Về tới nhà bé vẫn thấp thỏm đón mẹ ở cửa. Mỗi khi có tiếng xe ngừng lại hay có người nói chuyện trước nhà là bé hồi hộp mong mẹ về.

Cho tới trưa ba đi làm về vẫn chưa thấy mẹ. Bé khoe điềm viết tập tốt, ba ừ à mấy tiếng rồi thôi. Ăn cơm xong ba đi ngủ trưa. Bé buồn hết sức, ra phòng ngoài ngồi khóc.

Ba đang thiu thiu ngủ nghe tiếng khóc của bé, ba lớn tiếng gọi :

— Mai.

Bé sợ hãi đáp :

— Dạ...

— Vô ba biểu coi.

Bé khép nép vào đến cửa buồng, đứng dựa người vào thành cửa, nước mắt ràn rụa ở mặt.

Ba hỏi giọng buồn ngủ :

— Sao con khóc ?

Bé tức tưởi đáp :

— Con nhớ má.

Ba cười đưa một tay về phía bé. Mai chạy a đến, nghiêng người lên, áp má vào tay ba. Giọng ba êm đềm vỗ về :

— Má về thăm nội chiều ra. Con lên đây ngủ với ba, giỏi đi. Ba thương nhiều.

Bé leo lên nằm bên cạnh ba. Ba lau mặt cho bé và mắng yêu :

— Con gái của ba xấu quá, lớn rồi mà còn nhớ má khóc. Con không sợ tụi bạn học nó cười sao ?

Bé nũng nịu quay lưng về phía ba, chu môi :

— Ba xoa lưng cho con, con mới ngủ.

Bàn tay của ba lòn vào trong áo, xoa nhẹ nhẹ, nhẹ nhẹ trên lưng bé. Trưa nào mẹ cũng

xoa lưng cho bé như vậy, bé mới chịu ngủ. Bữa nay ba xoa dở quá, bé nhứt định thức đợi mẹ về. Nhưng rồi cơn buồn ngủ đến, bé thiếp ngủ đi hồi nào không biết...

Khi bé tỉnh dậy đúng vào lúc mẹ vừa khom người xuống hôn lên trán bé. Bé Mai ôm lấy cổ mẹ mừng rỡ, miệng kêu lên :

— Má.

Chắc chị bếp đã nói gì với mẹ, nên mẹ vuốt tóc bé và hôn thêm một lần nữa, rồi nói giọng yêu thương :

— Con chó, má đi có một buổi trưa, ở nhà khóc rồi hà. Rủi má đi luôn rồi con làm sao ?

Vẫn đeo cứng trên cổ cho mẹ ấm mình lên như em nhỏ, bé Mai nựng nịu :

— Hồng thềm đâu...má ở với con hà.

Mẹ cười đầy lòng thương, ấm bé xuống bếp rửa mặt. Bé Mai vẫn nheo nhéo trên tay mẹ :

— Má đi về nội hả má ? Lần sau má đi cho con đi với nha. Con ở nhà một mình buồn quá hà.

— Còn ba làm chi. Con không thương ba sao ?

Bé Mai ngúng ngẩy :

— « Xôi »...ba không biết dỗ con ngủ. Ba để con khóc hồi trưa nè.

Mẹ lại hôn bé cầu bơ cầu bất và mắng yêu :

— Con chó, cứ nhong nhèo với mẹ hoài.

Vừa ra đến nhà sau, bé chợt kêu lên :

— Ý cái gì vậy mẹ ?

Mẹ quay lại nhìn theo tay chỉ của bé, rồi đáp :

— Cái lu, con không biết sao ?

Bé tròn mắt nhìn cái lu quá lớn, hỏi lại :

— Lu gì mà bự dữ vậy ?

— Lu chín vú.

— Vú là cái nào hả mẹ ?

— Là những cái nùm quanh lu đó.

— Máy cái hết thấy hả mẹ ?

— Con thử lại đếm coi, hỏi hoài, trả lời mỗi miệng muốn chết.

Bé Mai vừa đi vòng quanh lu, vừa đếm. Cái Cái lu cao khỏi đầu bé, và so với trí của bé lúc bấy giờ, trên đời này không còn cái lu nào lớn hơn nữa.

Bé bắt đầu đếm :

— Một... hai... ba... bốn... mười !

Mẹ nghiêm giọng hỏi :

— Máy cái ?

— Mười, bé đáp gọn.

Mẹ lắc đầu :

— Trật rồi, con đếm lại đi...

Bé Mai lại đi vòng quanh và lại đếm. Lần này bé cũng đáp mười. Mẹ đến gần bên cốc nhẹ lên đầu bé, rầy :

— Vậy mà cũng đếm. Đây, má đứng giữ một cái. Con đếm thử coi !

Mẹ đứng vịn lấy một cái núm. Bé lại đi quanh lu và đếm thật lớn :

— Một, hai, ba...sáu, bảy, tám... chín.

Bé nhăn răng sún ra cười với mẹ. Mẹ cũng cười và hỏi lại :

— Máy cái...

Bé Mai cười hì hì :

— Chín .

— Bởi vậy người ta mới gọi là cái lu chín vú con không đề ý sao ?

Bé ngồi ngay xuống thềm cửa sau, hai tay bợ cảm, ngoẹo đầu nhìn cái lu với tất cả sự thích thú trong lòng. Sao lại có cái lu lớn như vậy ? Màu da nâu nâu sần sùi ngộ nghĩnh. Những cái vú num núm dễ yêu làm sao ? Nhìn ngắm một lúc, bé lại hỏi :

— Cái lu này của nhà mình hả mẹ ?

— Con nhỏ này hỏi lạ, không của nhà mình chớ của ai, mà đề đây ?

— Ở đâu mà mình có vậy mẹ ?

— Của bà nội gởi cho đó.

— À...

Mẹ ngạc nhiên hỏi lại :

— Con à... cái gì ?

Con nhớ rồi, hồi đó về thăm nội con có thấy cái lu này, nội không cho con lại gần sợ té vô lu, uống nước.

Mẹ cười, nắm tay bé :

— Thôi vô, má còn làm việc khác.

Bé Mai giựt tay lại :

— Hăm... con coi cái lu mà...

— Ừa, thì ở đó mà coi. Cái lu chớ bộ cái gì sao mà nó lạ dữ vậy không biết ?

Mẹ vừa đi vào được mấy bước, bé gọi lại :

— Mẹ ơi !...

— Cái gì đó ?

— Mấy cái vú, người ta đề làm chi vậy mẹ ?

— Ơ... hơ...

— Đề cho rỗng uống nước.

— Uống làm sao hả mẹ ?

— Thì rỗng có vòi, thò vòi ngậm vào núm như con bú vậy đó !

Bé Mai lại trợn tròn mắt khoái chí :

— À... Nói vậy có chín con rỗng hết thấy phải không mẹ ? Rỗng xuống nhà mình uống nước rồi làm mưa, phải không mẹ ?

— Ừa... hỏi hoài hà, mệt quá đi !

Bé Mai lại ngấm cái lu chín vú với tất cả say mê. Càng say mê hơn khi nghe mẹ nói : « Rỗng sẽ xuống uống nước ở những cái vú lu kia. »

Rồi bé lại hỏi :

— Chừng nào rỗng xuống uống nước, hả mẹ ?

Mẹ nạt đùa :

— Ói ! Không biết, về hỏi ba con đó !

Tối hôm đó, trong bữa cơm, bé chột nhìn ba dưng đũa, và hỏi :

— Chừng nào rỗng xuống uống nước hả ba ?

Ba chưng hửng nhìn bé, rồi nhìn mẹ, ngụ ý hỏi chuyện gì vậy? Mẹ êm đềm đáp :

— Con nó hỏi em, chín cái vú ở lu đề làm cái gì, em nói đề cho rỗng xuống uống nước, nên bây giờ nó hỏi anh đó.

Ba phì cười lắc đầu :

— Mẹ con bây thiệt là...

Bé Mai vẫn hỏi tới :

— Hả ba... Chừng nào hả ba ?

— Rỗng đâu có mà uống nước, mấy cái vú đó người ta dùng đề ràng dây chung quanh cho lu đừng bị va chạm bề. Chớ đâu phải làm vú đề cho rỗng xuống uống nước. Má con xí gặt đó.

— Bé Mai vẫn nhứt định không tin lời ba, vì nếu tin theo ba thì bé cụt hứng mất câu chuyện « rỗng xuống uống nước » ! Đối với bé, đó là một chuyện lý thú nhất. Bé ngồi xịu mặt ra, cầu nhàu :

— Ba hông biết mờ.., có rỗng xuống uống nước, má nói nè.

Ba dõ dành :

— Thôi ăn cơm đi, ừa... thì có rỗng xuống uống nước, bú vào vú lu như con ché bú vú mẹ nó vậy đó...

Bé vui vẻ và còm lia lịa :

— Mà chừng nào rông xuống uống nước hả ba ?

Biết chừng là đàn ông, không có tài nói láo bằng mình là đàn bà, mẹ phải lên tiếng thay ba :

— Chừng nào có trăng sáng thì rông xuống uống nước. Con biết chừng nào có trăng sáng không ?

— Biết liền...ngày rằm nè !

— Giỏi lắm, ngày rằm thì rông xuống uống nước !

Bé Mai chổng đũa nhìn mẹ. Thật ra bé không nhìn ai mà trí não bé đang làm việc dữ lắm. Với bộ óc ngây thơ, bé đang hình dung đến cảnh chín con rông chụm nhau lại ngậm vào chín cái vú ở lu để uống nước.

Rồi bé lại hỏi :

— Mình coi được không mẹ ?

— Rông nhát lắm, nên khuya thiệt khuya mới xuống uống nước...mà hễ động một chút là bỏ chạy liền.

Bé lăm bằm :

— Thế nào con cũng phải rình coi một bữa. Chừng nào tới rằm má nhắc con nha.

— Ủa, để tới ngày rằm rồi má nhắc...

Đã không biết bao nhiêu ngày rằm qua rồi, mẹ đâu có nhớ câu chuyện nói chơi đó để nhắc bé Mai. Riêng bé thì bé vẫn chờ đợi mãi ngày rằm và chắc rằng ngày rằm lâu lắm, lâu thiệt lâu, mới có một lần.

Hôm nay không biết do sự tình cờ nào đó, bé nghe người ta nói là ngày rằm. Bé liền chạy về nhà, hỏi mẹ :

— Má ơi ! Bữa nay ngày rằm phải không ?

Lúc đó mẹ đang xách nước giếng đổ vô lu, vô tình đáp :

— Phải.

— Phải má xách nước đầy lu để khuya nay rông xuống uống hông ?

Chợt nhớ câu chuyện nói giỡn với con, hôm mới đem cái lu về, nhưng má cũng đáp :

— Ừa, má xách nước đựng khuya rông uống đó.

— Vậy khuya nay con đón coi rông uống nước.

— Muốn coi, con phải ngoan ngoan nghe lời ba má nè, phải siêng năng học hành nè, phải không nhổng nhẻo nè. Và, nhứt là trưa nay, con

phải ngủ nhiều, rồi tối mới thức coi rỗng uống nước được.

Bé nghe lời hết ! Suốt ngày đó bé không nhong nhẹo, không chơi dơ, buổi trưa ăn cơm rồi là bé lên giường nằm ngủ, không đợi mẹ phải kêu nhắc nhiều lần, cũng không cần có mẹ hay ba xoa lưng mới chịu ngủ như mọi ngày.

Tối đến, cơm nước xong, mẹ còn rửa chén ở sàn nước, bên cạnh lu. Bé đã ngồi bên cạnh đợi chờ. Mẹ biểu :

— Con lên nhà trên chơi với ba đi, bây giờ còn sớm, người ta còn ồn ào, rỗng đâu dám xuống uống nước. Khuya lắm kia.

Bé lắc đầu dựa vào thành cửa :

— Hăm, con ngồi đây đợi hà.

— Ừa thì ở đó mà đợi !

Má rửa chén xong, xách thêm nước đồ đầy vào lu, rồi lại hỏi bé Mai :

— Con ngồi đây đợi một mình hén ?

Bé có hơi nao núng. Sau nhà là một bãi đất hoang, cây me, bụi chuối lù lù đen thẫm. Xa lắm mới có bờ tre chạy dài. Trăng sáng rõ như ban ngày. Nhưng cảnh vật im lìm vắng lặng quá. Bé phát sợ vội nói :

— Má ngồi đây với con chớ !

— Không, má đâu có coi rờng uống nước làm chi mà ngồi ? Và lại đông người, rờng đâu dám xuống uống nước. Con phải ngồi một mình mới thấy rờng được.

Mẹ muốn nói cho bé Mai sợ mà bỏ cuộc không ngồi đợi rờng nữa. Đâu ngờ ý chí quyết coi «rờng uống nước» quá mạnh trong tâm bé Mai. Bé bậm gan đáp :

— Vậy, con ngồi đây một mình.

Mẹ ngạc nhiên lặp lại :

— Thiệt vậy hén ? Má đi lên nhà trên hà.

Bé Mai nắm chặt hai tay, đáp gọn :

— Dạ.

— Mà phải tắt đèn nhà bếp nữa ?

Bé hoảng hốt :

— Hăm... hăm... đề đèn cho con.

— Đề đèn sáng, rờng đâu chịu xuống.

— Vậy thôi má tắt đèn đi...

Má bắt đầu phục ý chí và tánh gan lì của bé. Mọi khi có việc gì sai bé xuống bếp ban đêm bé chớ hề chịu đi, dầu cho có thắp đèn sáng trưng đi nữa. Vậy mà bữa nay bé dám ngồi đây một

minh, chịu cho tắt đèn chỉ để rình coi rỗng uống nước.

Muốn thử coi con gái gan đến bực nào, mẹ tắt đèn rồi lạng lẽ lên nhà trên, nhưng tới ngang cửa buồng thì núp vào kẹt, rình xem phản ứng của bé.

Bé Mai vẫn ngồi im một chỗ, hai tay bó gối, mắt mở thật lớn, nhìn chung quanh coi có ma hiện ra hay không? Lòng thì quyết đợi cho được xem cảnh rỗng xuống uống nước...

Giờ khắc chậm chạp trôi qua! Cảnh vật ngập trong trắng và ướt sương. Bé Mai đã bắt đầu nghe lạnh và nghe chán trước cảnh không có gì thay đổi đó. Rồi bé mỗi mòn gục ngủ lúc nào không biết.

Mẹ ấm bé vào giường, đắp mền cho bé ngủ một giấc ngon lành tới sáng.

Mặt trời lên thật cao, bé mới thức giấc lò dò xuống bếp. Vừa thấy con gái, mẹ đã lên tiếng:

— Sao, hồi hôm con có thấy rỗng uống nước không?

Bé xấu hổ, giậm chơn, chu môi:

— Hư... ừm...!

— Í... ì... xấu quá, con gái ngủ dậy trưa còn nhỏng nhẻo, không biết mắc cỡ.

Chợt nhìn thấy lu nước lưng hẵn đi, bé vội hỏi :

— Ủa, bộ rỗng uống nước trong lu rồi hả má ?

— Ủa, con ngủ khò đâu hay biết gì !

Bé Mai tức lắm mình không thể thức hơn để coi rỗng uống nước. Bé nhủ thăm trong bụng : nhứt định lần sau mình phải thức cho tới chừng nào thấy được rỗng mới thôi.

Nhưng rồi, những lần sau đó, lần nào bé cũng ngủ khò, để mẹ ãm lên giường, trước khi rỗng xuống uống nước, theo lời mẹ thuật lại.

Chỉ một lần kia, bé Mai đã thấy rỗng, thấy đủ chín con rỗng giống như hình vẽ ở sách mà bé Mai vẫn học. Chín con rỗng từ trên trời bay xuống, mỗi con thò ra một cái vòi dài, đen như vòi voi. Chín cái vòi ấy bầu vào chín cái vú chung quanh lu, và trong nháy mắt nước trong lu cạn sạch. Dường như rỗng chưa đã khát, nên bất thình lình chín cái vòi cùng một lúc chia về phía bé Mai như muốn nuốt bé. Những cái vòi đen sì quơ quơ trước mặt bé Mai càng lúc càng gần. Bé sợ hãi quá muốn la lên mà không sao la được. Miệng bé như cứng lại. Tiếng nói như tắt nghẹn. Bé ú ớ..ú ớ... lâu lắm. Cho đến

khi một bàn tay đập nhẹ lên vai bé, và giọng ấm áp của mẹ bên tai :

— Mai, Mai...ngủ đi con !

Bé Mai giật mình thức giấc, hơi thở còn dồn dập. Biết mình vừa nằm chiêm bao, nhưng bé vẫn nghe sợ rúc sát vào nách mẹ. Mẹ vừa vuốt tóc cho khô mồ hôi, vừa ôm cứng bé, hỏi :

— Nằm chiêm bao thấy gì mà mớ um vậy ?

Bé thỏ thẻ :

— Con thấy rỗng xuống uống nước !

Mẹ cười trong đêm :

— Rồi sao lại la ?

— Rỗng muốn ăn thịt con.

Mẹ xoa lưng cho bé, vỗ về :

— Không có đâu, rỗng hiền lắm, rỗng không ăn thịt, rỗng chỉ uống nước hà.

Bé hỏi trong khi giấc ngủ sắp tiếp tục lại :

— Rỗng hiền như mẹ vậy hả ?

— Ừa !

Từ ngày bà nội mất đi, mẹ càng lo chăm sóc cho cái lu chín vú hơn. Mẹ thường nói đó là kỷ vật của nội để lại, sau này con cháu phải rán giữ gìn cho kỹ lưỡng.

Mẹ cũng đã làm đúng như lời ba nói là mua dây mây về ràng chung quanh lu để tránh sự va chạm có thể làm lu bể. Bé Mai đã lớn, không còn nghĩ đến chuyện rỗng xuống uống nước bằng những cái vú lu nữa.

Rồi nhà được phá đi để xây gạch. Cái lu bây giờ nằm hẳn vào trong bếp. Đến ngày trong nhà cầu được công tơ nước. Mẹ với ba lại một phen gây gỗ : Ba thì biểu phá cái lu đi xây hồ chứa nước cho tiện. Mẹ thì nhứt định giữ lu lại, dùng lu thay hồ cũng được rồi !

Chuyện gây gỗ cũng kéo dài mất mấy ngày ; mỗi lần ba đòi phá lu thì mẹ khóc. Mẹ nói :

— Cái lu này là của má, bà nội con Mai, để lại cho tui. Công tình tui chở bằng xe bò từ trong làng ra đây, làm gì làm, tui nhứt định giữ cái lu lại.

Ba gắt gỏng :

— Hừ, cái lu bộ quý dữ, bây giờ đâu còn ai xài lu nữa, ở đó mà giữ gìn.

— Kệ tui, người ta không xài tui xài. Dính dấp gì tới họ mà họ nói ?

— Bà chắc bà sống hoài để giữ cái lu này không ?

— Chừng nào tui chết hả hay... Mà tui chết rồi thì con Mai giữ. Con Mai có chết thì con của nó giữ, cháu của nó giữ...

— Cha quý báu dữ...

— Thây kệ, quý báu hông quý báu gì, tui cũng nhứt định giữ cái lu này.

Vậy là ba phải chịu thua mẹ, không còn ý nghĩ phá lu nữa. Cho nên nhà Mai thay vì chứa nước trong hồ, thì lại vẫn chứa trong cái lu chín vú. Mẹ vẫn thường nhắc nhở Mai :

— Nội con giữ đồ đạc kỹ lắm, nhứt là cái lu chín vú này. Bởi vì ở đây ít có ai có thứ lu đó. Hồi nội chịu cho mình cái lu, má phải năn nỉ hết sức, nội mới bằng lòng, mà còn căn dặn năm lần bảy lượt đừng có làm bể lu của nội. Con rán mà giữ gìn, rui ro bể đi, mình có sắm cái khác cũng không quý bằng.

Mai đã bắt đầu hiểu chuyện, đã hiểu được tình nặng hơn của ở chỗ nào. Đã biết được cuộc sống một ngày một tân tiến, con người ta đua

đòi theo vật chất, đã xem nhẹ đi mọi thứ tình, nên Mai cũng quý cái lu chín vú không thua mẹ.

Dạo gần đây, ba và mẹ có chuyện lục đục với nhau. Mai không hiểu là chuyện gì. Mẹ thì buồn lắm rất ít nói, ba thì bỏ đi luôn ngày đêm.

Một bữa kia, mẹ kêu Mai lại vừa khóc vừa tâm sự :

— Chắc mình phải bán nhà này dọn đi nơi khác quá con à !

Mai ngạc nhiên hỏi :

— Chuyện gì vậy mẹ ?

Mẹ khóc ròn, hỉ mũi cái rột :

— Ba con tệ quá, lúc này lại sanh tâm cờ bạc nợ nần tứ giãng, không bán nhà để lấy tiền trả nợ, tiền đâu ra trả nợ cho người ta bây giờ.

Mai chết lặng người, chỉ biết thốt :

— Trời, ba con lại làm như vậy sao ?

— Chính má cũng không ngờ ! Hồi nào tới giờ, ba con đang hoàng lắm. Má hết sức tin cần. Tới chừng chuyện đồ bề ra, còn biết nói gì nữa đây.

Vừa lúc đó ba dẫn một người khách lạ về. Khách đi từ trước ra nhà sau xem xét rất kỹ

lưỡng, và chỉ nói chuyện với ba thôi. Tới chừng khách ra đi, ba mới quay vào nói với mẹ, có Mai ngồi đó.

— Tôi đã ngã giá bán nhà cho người ta rồi đó !

Má hết sức buồn, chỉ hỏi :

— Ông không cho tôi biết một tiếng gì hết sao ?

Ba nói liền :

— Thì bây giờ nói đó !

Má gượng cười :

— Tới chừng ông nói thì nhà đã bán cho người ta rồi. Cho biết hay không cho biết gì, chuyện cũng đã xong.

Ba quay lưng đi và nói lấp :

— Thôi, coi dọn đồ đạc, mai người ta chõng tiền, mốt người ta dọn tới. Tôi cũng đã hỏi mượn một căn phố ở đường...rồi !

Má thở dài :

— Tôi biết mà...

Tới khi bắt đầu dọn đồ đạc mới gặp một trở ngại mà cả nhà không ai giải quyết được. Đó là khi má hỏi :

— Còn cái lu làm sao đem đi ?

Lúc phá bếp ra để xây tường, cái lu được đem vào dễ dàng. Bây giờ tường bít, cửa hẹp không làm sao đem cái lu ra được. Mẹ buồn lắm, tiếc lắm nên không làm được gì nữa mà cứ quanh quẩn với chuyện cái lu chín vú.

Ba bực mình nạt mẹ :

— Không đem đi được thì để lại đây bán rẻ cho người ta.

Mẹ hết sức buồn :

— Chắc gì người ta chịu mua ? Bây giờ ai cũng thích xài hồ, tiện lợi và chắc chắn hơn lu.

Ba nói lầy :

— Không thì bà đập bể nó ra từng mảnh rồi đem đi.

Mẹ thở dài nhìn ba, giọng buồn buồn :

— Mọi việc đều tại ông hết, bây giờ ông còn nói lầy tui nữa sao ? Tạo dựng nên căn nhà này, tôi đâu ngờ có ngày phải bán nó ra đi. Ông cờ bạc thua, ông bán nhà. Tôi không hề trách ông một tiếng. Lẽ ra ông phải nghĩ lại mà thương mẹ con chúng tôi lắm chớ. Sao ông còn nói lầy tui ?

Câu nói của mẹ, làm cho ba nghĩ lại, ăn năn về việc đã làm của mình. Bao nhiêu năm làm vợ, mẹ không hề làm điều gì trái ý ba. Đôi khi có cãi lại chẳng, cũng chỉ là nhắm vào lợi ích của gia đình, của con cái về sau !

Ba phải thấp giọng :

— Thôi chuyện đã lỡ rồi, bà đề rồi tôi nói với người ta coi sao. Con Mai, con coi đi dọn đồ đạc phụ với má con đi. Ba đi kêu xe, dặn mai họ tới sớm.

Ngày chủ mới đến nhận nhà, mẹ năm lần, bảy lượt dặn dò như gởi gắm của «gia bảo» :

— Khô tâm lắm, chúng tôi mới phải để cái lu ở lại. Xin ông bà thương tình giữ gìn đừng phá đi. Thỉnh thoảng, tôi có đi chợ ngang đây xin ông bà cho tôi được phép vào thăm nó một chút.

Hai vợ chồng người chủ mới đều cảm động trước những lời chơn thành của mẹ, nên đều hứa :

— Dạ được, bà cứ yên tâm. Cái lu này cũng tốt quá. Chúng tôi để xài cũng không sao.

Mẹ còn phân trần thêm :

— Nó là vật của mẹ chồng tôi để lại cho tôi đó. Tôi không đem nó theo được chắc

vong hồn nội con Mai cũng buồn lắm. Xin ông bà thương cho tình cảnh của chúng tôi.

Tới phiên chủ nhà phải hứa đi, hứa lại rất nhiều lần, mẹ mới yên lòng ra xe về nhà mới.

Trước khi đi, mẹ quỵn luyến đến bên cái lu đưa tay sờ rằm một lần chót. Mẹ bịn rịn như phải xa một người thân yêu. Ra xe mẹ còn nói : « Sợ họ không biết giữ gìn, vài ngày thì bề cái lu mất thôi ! »

Về nhà mới, mẹ cũng chỉ bần khoản chuyện cái lu. Mỗi khi cả nhà quây quần lại ăn cơm hoặc chuyện trò, thế nào mẹ cũng nhắc tới chuyện cái lu.

— Không biết nó còn không hay đã bề rồi ?

Lâu lâu mẹ lại đi thăm cái lu một lần. Mẹ xin phép chủ nhà vào ngồi nhìn cái lu, đưa tay sờ rằm nó. Đôi khi mẹ còn tự tay cột lấy những mối dây ràng bên ngoài đã đứt. Mẹ sợ chủ nhà sơ ý, lu sẽ bề. Có lần mẹ dẫn Mai theo, bắt Mai ngồi bên cạnh. Mẹ nhắc lại chuyện xưa :

— Con nhớ hồi đó, con hay ngồi chờ rỗng xuống uống nước không ? Lần nào con cũng

ngồi tới ngủ mòn, mẹ phải xuống ấm con vô giường đó. Có lần con bị cảm sương, hôm sau nóng vùi, ba con rầy mẹ hết sức.

Nghe mẹ nhắc lại, Mai không khỏi xấu hổ về sự thơ ngây của mình. Nhưng trong cái xấu hổ đó có một tình thương, một sự cảm động nghẹn ngào. Bây giờ Mai mới thấy hối tiếc những gì đã đi qua, những gì đã đánh mất.

Một buổi trưa, ba và Mai mong đợi mẹ về ăn cơm. Cả nhà rất ngạc nhiên vì ít khi mẹ về trễ như hôm nay. Có tiếng xe dừng ngoài cửa, Mai chạy ra xem và reo lên :

— A... má về, sau má về trễ vậy má ?

Mẹ chỉ cười nhưng vẻ mặt kém vui, đi thẳng vào trong. Ba cũng nhận được điều đó, nên hỏi :

— Có chuyện gì vậy ?

Mẹ ngồi vào ghế, thở ra một nhọc, buồn dàu dàu ; vài phút trôi qua, mẹ mới chịu nói :

— Căn nhà cũ của mình, chủ lại muốn sang cho người khác. Hồi đi ngang tui thấy đề bản nhà sang, chừng trở về cửa nẻo đóng kín, kiếm hoài không thấy ai hết.

Ba cần nhắc :

— Tưởng chuyện gì quan trọng, người ta không ở nữa thì sang có sao ? Nhà của họ thì họ có quyền, nói gì...

Như không đề ý đến lời của ba, mẹ tiếp :

— Không biết chủ mới này là ai ? Làm sao gặp họ để nói chuyện về cái lu. Rủ chủ mới họ không cần, họ đập bỏ đi thì uổng quá.

Ba phàn nàn hơn :

— Cũng cái lu... cái lu hoài... Biết rồi, bà như không còn biết làm chuyện gì khác hơn chuyện lo cho cái lu đồ bỏ đó.

Mẹ đã bớt mệt, đứng lên thở dài đi vào nhà trong, vừa đi mẹ vừa nói :

— Chiều nay con Mai đi với má lại đảng nhà đảng nghe. Lạy Trời cho người chủ sau này là người tốt, họ chịu giữ gìn cái lu thì có phước quá.

Buổi chiều mẹ dẫn Mai đi thiệt. Đến nơi nhà vẫn đóng kín cửa. Lối xóm cho biết : nhà đã sang được rồi. Chủ cũ đã dọn đi, chủ mới đã lấy chìa khóa, nay mai gì họ dọn tới.

Mẹ hỏi ngay :

— Chị có nghe nói sao về cái lu của tôi không ?

Người hàng xóm thân nhiên :

— Không, tôi có nghe nói tới cái lu nào đâu ?

Mẹ buồn bã :

— Kiểu này, sợ họ đập bỏ rồi.

Mai phải góp ý kiến :

— Không chắc đâu, để mình chờ gặp chủ mới coi sao.

Ngay khi đó, người chủ mới đi đâu, ghé tạt qua, mẹ mừng rỡ chào hỏi :

— Thưa bà, phải bà là chủ mới của nhà này ?

Người nọ nhìn mẹ giây lâu, do dự đáp :

— Dạ phải, bà muốn hỏi thăm chi ?

Mẹ thành khẩn :

— Dạ tôi muốn hỏi thăm về cái lu chín vú... ở trong nhà, có còn không ?

Người nọ ngạc nhiên, hỏi lại :

— Bà là chi mà hỏi thăm về cái lu đó ?

— Dạ tôi là chủ cái lu.

— Vậy ra là bà đây ? Người chủ trước cũng có nói với tôi về cái lu đó. Bà ta hết sức căn

dặn rồi rấn giữ gìn giùm bà vì là vật kỷ niệm. Tôi nghe vậy cảm động lắm. Bà cứ yên tâm, tôi sẽ giữ gìn cho. Bà muốn vô thăm không ? Tôi có nghe bà chủ trước nói, thỉnh thoảng bà hay ghé lại thăm cái lu. Bà cứ tự nhiên. Rồi đây mình sẽ quen biết nhau chớ xa lạ gì.

Mẹ vui mừng xin phép vào thăm cái lu ít phút, rồi cùng Mai ra về. Khi đó lòng mẹ mới thơi thới và gương mặt mẹ mới vui tươi bình thường lại.

Bà chủ mới tiễn mẹ ra đến cửa, và nói :

— Tôi thấy bà quyến luyến cái lu mà cảm động. Nghĩ cũng khó xử, muốn đem lu đi theo thì không cách nào đem được, mà để lại đây thì phập phồng lo sợ. Thôi thì rấn đi, khi nào bà muốn sang lại căn nhà này, cứ tới đây nói với tôi một tiếng, tôi để lại cho bà liền.

Mẹ mừng rỡ đến rưng nước mắt, cầm tay bà nghẹn ngào thốt :

— Thiệt tôi hết sức cảm ơn bà. Đề rồi vợ chồng tôi cố gắng, chớ bây giờ tụi tôi còn nghèo quá.

Trước quyết tâm trở lại căn nhà xưa của mẹ, ba cũng hối hận nhiều. Từ đó ba không bê tha

cờ bạc nữa, và cùng mẹ làm ăn dành dụm tiền bạc, để chờ ngày chuộc lại căn nhà.

Mẹ thường nói với mai :

— Má chỉ mong sao được trở về sống trong căn nhà đó, bên cạnh cái lu của nội con, rồi có chết má cũng vui lòng.

Mộng của mẹ chưa thực hiện được thì một đêm kia mẹ ngã ra bệnh nặng, chở vào bệnh viện, bác sĩ cho biết khó sống. Trước phút lâm chung mẹ kêu ba và Mai đến bên giường, giọng thều thào :

— Tôi khó sống, ông và con...ở lại...

Ba ngắt lời :

— Không, bác sĩ nói không sao, bà đừng nói đại...

Mẹ lắc đầu gượng cười :

— Ông nên để tôi nói hết, khi tôi chết rồi, đừng có làm chi rình rang lắm mà tốn tiền. Để dành tiền đó mà sang lại căn nhà. Mai, con phải nghe lời mẹ mà giữ gìn cẩn thận cái lu của nội

con để lại. Nếu rủi ro nó có nứt hay bể, cũng đừng bỏ đi, cất vào một nơi.

Mẹ nắm tay Mai, mỉm cười, nước mắt ứa ra khoé, tiếp :

— Chừng nào lập gia đình, có con cái ; con thuật lại chuyện «rồng uống nước» cho nó nghe.

Mai cúi xuống hôn tay mẹ, nước mắt ràn rụa, nghẹn lời không thốt lên thành tiếng.

Như ngọn đèn sắp tắt, mẹ góp hết hơi tàn nói những lời sau cùng :

— Về nhà...ở chân giường phía trái,...đào lên...Tiền dành dụm lâu nay, mẹ chôn...ở đó !

Rồi mẹ chết đi trong niềm hối tiếc không được về sống bên cạnh cái lu chín vú.

Chôn cất mẹ xong, một đêm kia ba và Mai thử đào dưới chân giường lên, quả nhiên gặp hộp tiền mẹ chôn ở đó. Kiểm điểm số tiền, ba thút thít quệt nước mắt, nói :

— Tội nghiệp má con, cả đời không dám ăn xài, khi chết cũng sợ hao tổn, lúc nào cũng bo bo giữ tiền với mục đích chuộc lại căn nhà để

được sống gần cái lu. Lỗi này là tại ở ba nhà. Ba sẽ cố gắng làm cho má con vừa lòng hơn chín tuổi.

Tám năm sau, ba và Mai mới sang lại được căn nhà cũ. Mai bây giờ đã là cô giáo đi dạy học. Suốt thời gian trước đó, mỗi khi nhớ mẹ, Mai lại tạt qua đây ngồi nhìn cái lu chín vú. Đã có lúc Mai tưởng chừng như mẹ đang đứng trước mặt cười, chế nhạo, vì Mai đếm hoài vẫn ra tới mười cái vú. Rồi mỗi khi nhà đổi chủ mới Mai lại thay mẹ đi năn nỉ người ta giữ gìn cái lu giùm.

Ai cũng cho là chuyện ngộ, nên không ai nỡ từ chối. Cũng nhờ đó, mà Mai có rất nhiều bạn. Sau này, con trai của một trong những người chủ nhà đã đến xin cưới Mai làm vợ.

Đêm đầu tiên sống trong mái nhà xưa, Mai chưa đầy một lu nước, rồi ngồi im lặng gần đó mà nhìn ! Ba hỏi Mai làm gì vậy ? Mai đáp :

— Con ngồi chờ rỗng xuống uống nước !

Hai cha con nhìn nhau, cùng mỉm cười
mà nước mắt chảy dài ! Nửa đêm lu cạn hết
nước, « rỗng đã xuống uống » hay cái lu đã nứt ?

DƯƠNG TRƯ LA

Giấy phép số 594 TBTCH/BC3/XB

ngày 5-4-68

Triển hạn ngày 17-10-68

10đ.